

Afdeling **Beleid en Ondersteuning**

BEZOEKADRES

Sontweg 10

WEBSITE

brandweer.groningen.nl

POSTADRES

Postbus 584
9700 AN Groningen

Telefoon (050) 367 47 77

Fax (050) 367 46 66

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
College voor Arbeidszaken
Postbus 30435
2500 GK Den Haag

Telefoon (050) 367 47 67   Bijlage(n)   Ons kenmerk HV 09.1946028

Datum 26-06-2009   Uw brief van   Uw kenmerk

Onderwerp **Onderhandelingsakkoord rechtspositie vrijwilligers gemeentelijke brandweer**

Behandeld door **M. de Jong**   E-mailadres martijn.dejong@hvd.groningen.nl

Geachte heer, mevrouw,

Met interesse hebben wij kennis genomen van het onderhandelingsakkoord over de rechtspositieregeling voor vrijwilligers bij de gemeentelijke brandweer. Middels deze brief willen wij als collectief van samenwerkende lokale brandweerorganisaties reageren op het bereikte akkoord. Allereerst vinden wij het positief dat de inspanningen hebben geleid tot een voorstel voor modernisering. Ook zijn wij voorstander van uniformering van de rechtspositie. Omdat er steeds meer wordt samengewerkt in onze regio, worden verschillen tussen lokale regelingen ook meer als storend ervaren.

Het brandweerpersoneel in onze regio bestaat voor 80% uit vrijwilligers. Daarmee zijn zij het fundament van onze brandweezorg. De vrijwilligers worden rechtstreeks geraakt door de wet Veiligheidsregio's en de afspraken binnen het Convenant Veiligheidsregio 2009-2010. De verdere professionalisering van de brandweer stelt hogere eisen aan de vakbekwaamheid van brandweervrijwilligers. Wij zijn ons hier bewust van. Deze lastenverzwaring kan op gespannen voet komen te staan met de beschikbaarheid van vrijwilligers. Landelijke onderzoeken wijzen ook uit dat deze beschikbaarheid een probleem is of kan worden.

Wij zijn dan ook van mening dat een vernieuwde rechtspositieregeling recht moet doen aan de hogere eisen die aan de vrijwilliger worden gesteld. Het akkoord is een eerste aanzet in die richting; het is geen fundamentele wijziging ten opzichte van de huidige regeling. Daarnaast heeft een aantal gemeenten in onze regio betere regelingen dan wat wordt voorgesteld. Deze komen mogelijk in het gedrang door de nieuwe regeling. Dit is een spanningsveld, omdat wij wél

Brandweer Stad & Regio Groningen is onderdeel van de Hulpverleningsdienst Groningen, samen met de vakdirectie GGD. De vakdirectie Brandweer treedt op als brandweer voor de stad Groningen en als regionale brandweer. De Brandweer voert de werkzaamheden uit van de gemeenschappelijke regeling Hulpverlening en penbare Gezondheidszorg, en samenwerkingsverband van de Groningse gemeenten.

Onderhandelingsakkoord rechtspositie vrijwilligers gemeentelijke brandweer

voorstander zijn van uniformiteit. Maar dan wel op basis van een kwalitatief goed product. Tezamen met de punten die hieronder worden genoemd, is dit akkoord naar onze mening nog niet 'volwassen' genoeg.

Hierna reageren wij inhoudelijk op een aantal voorstellen. Wij vinden namelijk dat de discussie omtrent dit onderwerp over inhoud moet worden gevoerd. Wanneer relevante partijen niet voldoende samenwerken of wanneer het brandweerveld niet voldoende inhoudelijk wordt betrokken, kan dit niet ten goede komen van een vernieuwde rechtspositieregeling.

Werkingskracht

De vervanging van hoofdstuk 19 UWO door hoofdstuk 19 CAR is op zich een positieve ontwikkeling, want een belangrijke stap richting grotere uniformiteit van rechtspositie. Wij zijn dan ook van mening dat de wijziging moet gelden voor alle brandweervrijwilligers, zowel binnen geregionaliseerde als niet-geregionaliseerde brandweren. Wanneer dit niet het geval blijkt, behouden wij ons het recht voor vast te houden aan de UWO-regeling.

Een groot nadeel van CAR is de beperkende werking die ervan uitgaat. De verschillen tussen de huidige vergoedingsregelingen van onze 25 gemeenten zijn soms groot. In een aantal gemeenten geldt een betere regeling dan het voorgestelde. Door lokaal maatwerk onmogelijk te maken, zeker in een soort afbouwperiode, wordt een gemeentelijke brandweer ernstig beperkt in haar bewegingsvrijheid.

De ingangsdatum van 1 oktober 2009 ervaren wij als te spoedig. Gezien de vragen die nog openstaan, en de lokale gevolgen van de nieuwe regeling, lijkt ons dit onhaalbaar.

Bedrijfsvoering/vergoedingsregeling

Het onderscheid in drie verschillende soorten diensten is een positieve ontwikkeling. Echter, binnen de regio is onvoldoende draagvlak voor de vergoedingen voor consignatie- en langerdurende diensten, zoals die nu voorliggen. De 10/16-regeling is een goed principe, maar onderzocht moet worden of dit niet op basis van het uitruktarief zou moeten gelden, in plaats van het oefentarief. Bij sommige gemeenten zal dat een lastenverzwaring betekenen. Voorop staat dat de vrije tijd van de vrijwilliger kostbaar is, welke rang of functie hij/zij ook heeft. De hoogte van de consignatievergoeding moet hier recht aan doen.

Onderzoek naar positionering vrijwilliger ten opzichte van gemeente

De keuze om meer gebonden vrijwilligers (consignatie of kazernerij) voor hun ongemak extra te compenseren, is een juiste. Een gedegen onderzoek naar bedrijfsvoeringsmodellen is daarom zeer wenselijk. Binnen dit onderzoek moet ook aandacht zijn voor de beschikbaarheid van vrijwilligers en de oplossingsrichtingen van eventuele problemen op dit vlak. Ook zien wij graag

Onderhandelingsakkoord rechtspositie vrijwilligers gemeentelijke brandweer

dat concrete afspraken worden gemaakt omtrent de *scope*, doorlooptijd en vorderingen van het onderzoek, alsmede de te betrekken partijen.

Ter aanvulling: in onze regio geldt al langer dat vrijwilligheid geen vrijblijvendheid is. Om die reden moet eerder worden gesproken van bijvoorbeeld parttime professionals dan van vrijwilligers, omdat van echte vrijwilligheid al lang geen sprake meer is.

Verzekeringen

Een landelijk uniforme arbeidsongeschiktheidsverzekering is zeer wenselijk. In de huidige situatie is de vrijwilliger, in geval van (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid, verantwoordelijk voor de contacten met verzekeraars en (hoofd)werkgever. Om deze ongewenste situatie tegen te gaan, zou de gemeente een zorgplicht moeten hebben, waarbij een rechtsbijstandsverzekering kan ondersteunen. Ook zou de gemeente elke vrijwilliger moeten informeren over de dekking van de arbeidsongeschiktheidsverzekering. Hiermee kan invulling worden gegeven aan de term 'adequaat'.

Tijdens de uitoefening van hun brandweervak, lopen zelfstandigen dezelfde risico's als loonwerkers. Daarom verdienen zij gelijkwaardige voorzieningen. Wel hebben zelfstandigen ook een eigen verantwoordelijkheid om zich goed te verzekeren.

Relatie hoofdwerkgever

De afspraken op het gebied van informatie-uitwisseling zijn een goede aanzet. Ook in dit opzicht moet lokaal maatwerk mogelijk blijven. Te denken valt aan mogelijkheden om de hoofdwerkgever te compenseren voor verleturen, waar in de huidige regeling (nog) ruimte voor is. Daarnaast moet helder zijn wie verantwoordelijk is voor het naleven van de Arbeidstijdenwet.

Zwangerschap

De rechtspositionele randvoorwaarden voor zwangerschap ervaren wij als positief. Om mogelijke rechtsongelijkheid te voorkomen, zou tevens een doorbetalingsregeling moeten gelden voor langdurig zieken. Wel moet de term 'langdurig ziek' nauwkeurig worden omschreven.

Leeftijdsgrens en medische keuring

Op dit moment is nog erg weinig bekend over het Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO). In 2008 zijn pilots uitgevoerd, waarvan binnenkort de resultaten bekend worden. Wij zien graag dat het leeftijdsontslag op 55-jarige leeftijd pas wordt afgeschaft, wanneer het PPMO voldoende gedragen en goed uitvoerbaar is.

Overige regelingen

Ten aanzien van dit punt stellen wij voor om de overige secundaire arbeidsvoorwaarden landelijk te uniformeren. Voorbeelden zijn de gratificatieregeling, kerstpakketten etc. Daarnaast doen wij de aanbeveling om

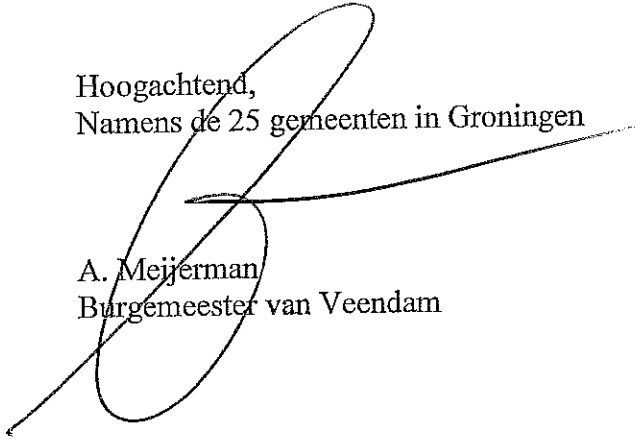
Onderhandelingsakkoord rechtspositie vrijwilligers gemeentelijke brandweer

brandweervrijwilligers bij gemeentelijke sollicitatieprocedures te beschouwen als interne medewerkers. Dit is een punt dat in het eerder genoemde onderzoek kan worden meegenomen.

Conclusie

Wij gaan er vanuit dat wij met deze inhoudelijke reactie kunnen bijdragen aan een verbeterde rechtspositieregeling, zónder dat afbreuk wordt gedaan aan lokale regelingen waar dit voor een gemeente of korps relevant is. Graag ontvangen wij een inhoudelijke reactie op deze brief, alsmede een toelichting op het proces zoals dat in de komende tijd plaats gaat vinden.

Hoogachtend,
Namens de 25 gemeenten in Groningen

A. Meijerman
Burgemeester van Veendam